

Vzácnu stredovekú fresku sa podarilo objaviť počas reštaurovania Katedrály svätého Emeráma na Nitrianskom hrade. Podľa indícií pochádza z druhej polovice 14. storočia. Je to najstaršia nástenná maľba katedrály a zaradí sa aj k najvýznamnejším na celom Slovensku.

Skrývala sa v Dolnej lodi kostola za oltárom Snímanie z kríža z roku 1662 od rakúskeho majstra Jana Perneggera, čo je najvýznamnejší ranobarokový oltár na Slovensku. Technika maľby prezrádza, že ide o dielo talianskeho majstra z najšpičkovejšieho prostredia Florencie alebo Sieny.

„Maľba je budovaná na princípoch, ktoré predbehli v určitej fáze aj svoju dobu. Dalo by sa povedať, že už tu cítime predobraz renesancie v tej maľbe, a to v čase, keď sa ešte len naplno rozvíjala stredoveká maľba na Slovensku,“ povedal pre agentúru SITA vedúci reštaurátorských prác Vladislav Plekanec.

Autor fresky sa podľa jeho názoru zrejme vyškoliť priamo v dielni niektorého talianskeho majstra. Vyzdobiť katedrálu v Nitre zrejme prišiel na pozvanie vtedajšieho biskupstva.

Posledný súd

Na freske vidieť niekoľko hláv svätcov a skupinu veriacich, podľa čoho sa Plekanec domnieva, že by teoreticky mohlo ísť o vyobrazenie posledného súdu. Maľba bola za oltárom, prekrytá ešte barokovou vrstvou. Odkrytie jej ďalších častí bude zrejme nemožné, pretože na to by bolo potrebné rozobrať vzácny oltár. Plekanec sa domnieva, že freska by mohla pochádzať z obdobia rokov 1360 až 1380. Konečné slovo však povedia až odborníci, ktorí sa venujú stredovekej nástennej maľbe.

Najkvalitnejšie stredoveké nástenné maľby na Slovensku sa podľa hodnotenia odborníkov nachádzajú v rímskokatolíckom kostole v Sadziciach v okrese Levice.

Podľa Plekanca sa im novoobjavená freska určite vyrovná. Vzácna nástenná maľba je už druhým významným objavom, ktorý sa podaril pri reštaurovaní Katedrály svätého Emeráma. V roku 2007 reštaurátori našli najstaršie pastofórium v celom bývalom Uhorsku.

Ide o schránku na uchovávanie sviatosti oltárnej. Doska s nápisom ho datuje do roku 1497. Na území bývalého Uhorska sa nachádzajú len štyri renesančné pastofóriá, nitrianske je z nich najstaršie.

Rekonštrukcia interiéru katedrály trvá už siedmy rok, skončiť by sa mala do konca tohto roka. Do Veľkej Noci už reštaurátori zložia lešenie.

NITRA 5. februára (WEBNOVINY)